

ТИПОВА ПРОГРАМА
підвищення кваліфікації педагогічних працівників «Нова українська школа: педагогіка партнерства, інновації та успіх дитини»

Розробник(и): ФОП Гончар Костянтин Вікторович ЄДРПОУ 1977306973

Рецензент(и): Фізична особа підприємець К.В. Гончар

Термін дії програми: з 2025 до 2030 року

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Актуальність типової програми – НУШ – це не лише зміна змісту, а й зміна атмосфери. Вчитель має бути фасилітатором, який надихає, підтримує та допомагає кожному розкрити свій талант.

Цільова група: Педагоги всіх рівнів, методисти, адміністратори.

Обсяг (тривалість): Загальний обсяг підвищення кваліфікації за цією програмою в межах одного освітнього циклу становить від 2 до 30 годин (0,06-1 кредит ЄКТС) та визначається індивідуально залежно від кількості обраних слухачем освітніх компонентів (тем). Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. У кожному випадку у сертифікаті зазначається фактично пройдений обсяг годин та тематика навчання.

Особливості реалізації програми – Програма має модульну структуру та реалізується у вигляді окремих освітніх циклів. У межах одного освітнього циклу слухач обирає одну або кілька тем відповідно до власних освітніх потреб. Кожна тема є логічно завершеним освітнім компонентом та може реалізовуватися автономно. Підсумковий обсяг підвищення кваліфікації в межах одного циклу формується шляхом накопичення обраних тем і становить від 2 до 30 годин. Слухач може проходити програму повторно, обираючи нові теми. За результатами кожного освітнього циклу видається окремий документ про підвищення кваліфікації із зазначенням фактично пройдених годин та тематики навчання.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: дистанційна

Мета підвищення кваліфікації – Забезпечення професійної готовності вчителів до реалізації реформи на засадах дитиноцентризму.

Завдання підвищення кваліфікації:

- Опанування методів розвитку критичного та креативного мислення
- Впровадження формуального оцінювання як засобу підтримки
- Організація інтегрованого навчання та тематичних днів
- Створення безпечного та стимулюючого освітнього середовища

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться:

- професійно-педагогічна компетентність
- інноваційність
- комунікативна мобільність
- емоційна грамотність

Очікувані результати підвищення кваліфікації: Педагоги зможуть професійно впроваджувати стандарти НУШ, створять середовище довіри в класі та забезпечать високий рівень задоволеності навчанням у дітей.

Оцінювання результатів підвищення кваліфікації - Оцінювання здійснюється на основі виконання рекомендованих практичних та самостійних завдань, участі в проєктній діяльності, тестування або підсумкової роботи відповідно до програми.

Документ про підсумки підвищення кваліфікації - Сертифікат або свідоцтво про підвищення кваліфікації встановленого зразка із зазначенням теми, обсягу годин та кредитів ЄКТС відповідно до вимог законодавства

2. НАВЧАЛЬНО-ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

Навчально-тематичний план відображає перелік можливих курсів (тем), що реалізуються в межах програми. Проходження всіх тем, наведених у плані, не є обов'язковим. Кожна тема є окремим освітнім компонентом і може реалізовуватися автономно.

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
1	Ефектність та ефективність. Сучасний учитель та вихователь НУШ.	1	1-29	2-30
2	Лайфхаки вчителя НУШ. Вчимося вчитися разом з учнями	1	1-29	2-30
3	Онлайн-ресурси НУШ. Підвищення професійної компетентності	1	1-29	2-30
4	Ігрові технології та онлайн-сервіси на уроках іноземної мови. НУШ	1	1-29	2-30
5	Особливості вивчення французької мови в НУШ	1	1-29	2-30
6	Математика у НУШ. Ефективні методики, та навчально-методичне забезпечення.	1	1-29	2-30
7	Розвиток практичних умінь на уроках англійської мови. НУШ.	1	1-29	2-30
8	Застосування доповненої реальності на уроках НУШ. Навички педагога 2025	1	1-29	2-30
9	Групове та командне навчання у початкових класах. Впровадження проєкту 'Дамо дітям рухатись'.	1	1-29	2-30
10	Classroom менеджмент: ефективне управління класом у початковій школі.	1	1-29	2-30
11	Реалізація мети і завдань курсу шкільної етики у 5 класах Нової Української Школи.	1	1-29	2-30
12	Ефективне дистанційне навчання в початковій школі 25/26	1	1-29	2-30
13	Навчання іноземної мови у кризових умовах: завдання, які не потребують значної підготовки	1	1-29	2-30
14	Особливості роботи з дітьми 5-11 років під час і після війни	1	1-29	2-30
15	Медіаграмотність в мовно-літературній освітній галузі. 5-6 класи НУШ	1	1-29	2-30
16	Впровадження реформи НУШ: Методи мотивації вчителем та позитивне навчальне середовище.	1	1-29	2-30

№	Назва теми	Лекції, год	Самостійна робота, год (мін.-макс.)	Усього, год (мін.-макс.)
17	Створення стимулюючої навчальної атмосфери: використання позитивної психології та мотиваційних стратегій.	1	1-29	2-30
18	Стабілізація емоційного стану дітей дошкільного віку засобами арттерапії	1	1-29	2-30
19	Новий формат зустрічей з батьками як інструмент ефективної співпраці	1	1-29	2-30
20	Ціннісний підхід до мотивації навчальної діяльності в контексті НУШ: принципи та інструменти візуалізації.	1	1-29	2-30
21	Доброчесність - запорука якісної освіти.	1	1-29	2-30
22	Принципи академічної доброчесності учнів НУШ. Виховання в нового покоління відповідальності, чесності та толерантності.	1	1-29	2-30
23	Магія математики: стратегії стимулювання учнів до навчання алгебри та геометрії в 7-му класі НУШ	1	1-29	2-30
24	STEM-технології на уроках та позакласній роботі НУШ	1	1-29	2-30
25	Формувальне оцінювання НУШ. Базовий рівень освіти. Практичні кейси	1	1-29	2-30
26	Між 7 і 8 класом: освітній міст для вчителя та учня НУШ, цифровий світ інформатики та логіка математики	1	1-29	2-30
27	Фізична культура в НУШ: як платформа для розвитку soft skills у школі	1	1-29	2-30
28	Розвиваємо характер, а не тільки м'язи: soft skills у НУШ через фізичну культуру.	1	1-29	2-30
29	Специфічні підходи до навчання дітей з СДУГ: Стратегії для роботи з дітьми, які мають синдром дефіциту уваги і гіперактивності.	1	1-29	2-30
30	Покращення концентрації учнів з СДУГ: візуальні та стимулюючі підтримки для вчителів	1	1-29	2-30
31	Урок як гра: адаптація ігор під навчальні цілі	1	1-29	2-30
32	Освіта сьогодні - фокус на завтра. Тенденцій сучасної освіти та їхній вплив на освітній процес.	1	1-29	2-30
33	Ефективний класний менеджмент за допомогою Classroomscreen	1	1-29	2-30
34	Актуальні підходи до вивчення української літератури в 9 класі НУШ	1	1-29	2-30

3. ЗМІСТ ТИПОВОЇ ПРОГРАМИ

Тема 1. Ефектність та ефективність. Сучасний учитель та вихователь НУШ.

Ключові питання теми: Сучасна школа зіткнулася із рядом викликів, які вимагають серйозного перегляду ролей учня та вчителя як учасників освітнього процесу. Нова онлайн-реальність, збільшення розважального контенту в оточенні дітей та підлітків змушує вчителя шукати інших підходів до зацікавлення учнів навчанням, що, у свою чергу, є часто надто часо- та енергозатратним. У ході програми обговорюються способи

ведення освітнього процесу таким чином, аби учень був максимально залученим у хід навчання, а вчитель при цьому не витрачав зайвих зусиль. 'Працюй мудріше, а не більше' - одне з основних гасел сучасного вчителя.

Тема 2. Лайфхаки вчителя НУШ. Вчимося вчитися разом з учнями

Ключові питання теми: 1. Колесо бансу життя. 2. Типи сприйняття. 3. Піраміда сприймання інформації. 4. Лайфхаки.

Тема 3. Онлайн-ресурси НУШ. Підвищення професійної компетентності

Ключові питання теми: Нова українська школа вимушена сьогодні пристосовуватися до нових умов життя. «Поширення вірусу» знання і розуміння учителями та учнями алгоритмів роботи з освітніми онлайн-ресурсами — зміст програми.

Тема 4. Ігрові технології та онлайн-сервіси на уроках іноземної мови. НУШ

Ключові питання теми: Існує безліч форм та методів роботи. Кожному вчителю варто обирати саме ті, які будуть ефективними в кожному конкретному класі. Робота в класах нової української школи має свою специфіку. Тож не можна заходити сюди з тими методами, які не працюватимуть. Під час тренінгу поговоримо про практичні кейси використання ігрових технологій і онлайн-сервісів, які стануть в нагоді вчителям НУШ

Тема 5. Особливості вивчення французької мови в НУШ

Ключові питання теми: Сучасна методика викладання іноземних мов постійно вдосконалюється. До того ж зараз вчителю надали чималу свободу, не виставляючи якісь рамки. Вчитель може самостійно розробляти плани роботи з тим чи іншим класом. Результативність роботи і кінцевий результат багато в чому залежать від вчителя

Тема 6. Математика у НУШ. Ефективні методики, та навчально-методичне забезпечення.

Ключові питання теми: -Компетентнісний потенціал математичної освітньої галузі -Зміст та структура модельних навчальних програм з математики -Підручник НУШ - особливий вид навчальної книги -Шляхи та інструменти наскрізної реалізації діяльнісного навчання -Стратегії навчання математики в 5-6 класах -Організація навчальних математичних досліджень

Тема 7. Розвиток практичних умінь на уроках англійської мови. НУШ.

Ключові питання теми: - Розвиток ключових умінь на уроках англійської мови - запитання та запитування - розв'язування нестандартних проблем

Тема 8. Застосування доповненої реальності на уроках НУШ. Навички педагога 2025

Ключові питання теми: -Компетентнісний потенціал застосування технологій доповненої реальності в освітньому процесі -Шляхи та інструменти наскрізної реалізації діяльнісного навчання -Організація навчальних досліджень

Тема 9. Групове та командне навчання у початкових класах. Впровадження проєкту 'Дамо дітям рухатись'.

Ключові питання теми: Сучасні учні багато часу проводять сидячи в

гаджетах, звідси проблеми з поставою, хвороби. Аби уникнути цього, а також розвинути в дітей навички командної роботи, я працюю за проектом 'Дамо дітям рухатись'. Про переваги та недоліки впровадження проекту, методи групової роботи поговоримо на зустрічі

Тема 10. Classroom менеджмент: ефективне управління класом у початковій школі.

Ключові питання теми: Ніщо так не розчулює і водночас не дратує дорослих, як безкінечний потік дитячих запитань: «Що?», «Як?», «Чому?», «Де?». Діти часто запитують у дорослих про явища й об'єкти, які спостерігають у довкіллі, про те, як діяти в різних ситуаціях, у які потрапляють, про те, що відчувають. Перед учителем стоїть завдання, щоб вони не лише вимагали точних, детальних, доступних і цікавих відповідей, а й самі методом спроб та помилок знаходили відповіді на свої запитання. Дитяча ініціатива, пошукова активність, спрямована на «винахід», самостійне відкриття засобів і способів розв'язання завдань — одна з найвищих цінностей навчальної діяльності.

Тема 11. Реалізація мети і завдань курсу шкільної етики у 5 класах Нової Української Школи.

Ключові питання теми: 1 авторською концепцією реалізації мети і завдань курсу шкільної етики в підручнику; 2 розкрити основні принципи закладеної в підручнику методики навчання етики; 3 схарактеризувати основні прийоми роботи з підручником на уроці в 5 класі; 4 розкрити потенціал підручника щодо забезпечення академічної свободи вчителя.

Тема 12. Ефективне дистанційне навчання в початковій школі 25/26

Ключові питання теми: Що таке мотивація? Як правильно мотивувати дітей. Графіки успішності, додатки в смартфоні для оцінювання. Перетворити урок на цікаву гру, де тебе не сварять за оцінки і все реально виправити

Тема 13. Навчання іноземної мови у кризових умовах: завдання, які не потребують значної підготовки

Ключові питання теми: Специфіка навчання іноземної мови в умовах війни Приклади ресурсів No-prep /Low-prep resources Умови ефективності застосування завдань які не потребують значної підготовки

Тема 14. Особливості роботи з дітьми 5-11 років під час і після війни

Ключові питання теми: Країна уже пів року перебуває в умовах війни. Для кожного українця та українки, де б вони не перебували, це стрес. І працювати в умовах стресу дуже складно. Наші діти також перебувають у стресових та тривожних станах, розглянемо як це проявляється, як зуміти допомогти дитині пережити стрес та травму. Яким чином ми маємо працювати, щоб допомогти дитині справитися з тривожною ситуацією. Освіта загалом та школа зокрема відчуває гостру потребу в отриманні практичних знань та умінь, чітких системних кроків роботи з дітьми під час і після війни.

Тема 15. Медіаграмотність в мовно-літературній освітній галузі. 5-6 класи НУШ

Ключові питання теми: У сучасному інформаційному світі формування медіаграмотного учня стає пріоритетним завданням для освіти. Мовно-літературна освітня галузь нового державного стандарту містить можливості для цього. Тож ознайомимося з ними для навчання учнів ефективно взаємодіяти з медіатекстами та вдосконалення власної медіаграмотності. І з'ясуємо, чому медіаосвіта є важливою? Чим відрізняється медіаграмотність від медіаосвіти і як їх поєднати? Які інструменти використовувати для медіаосвіти в мовно-літературній

галузі? Як покращити власну медіаграмотність?

Тема 16. Впровадження реформи НУШ: Методи мотивації вчителем та позитивне навчальне середовище.

Ключові питання теми: 1. Що таке мотивація 2. Види мотивації 3. Мотивація вчителя з боку роботодавця 4. Мотивація вчителя з боку учнів та їхніх батьків

Тема 17. Створення стимулюючої навчальної атмосфери: використання позитивної психології та мотиваційних стратегій.

Ключові питання теми: Навчальна атмосфера: основні ресурси дистанційного і навчання наживо; навчальні стимули - залежність від психо-емоційної налаштованості учасників освітнього процесу; ключові моменти позитивної психології для створення комфортного навчального середовища; мотиваційні стратегії для учнів різного віку.

Тема 18. Стабілізація емоційного стану дітей дошкільного віку засобами арттерапії

Ключові питання теми: Емоції впливають на перебіг різних психічних процесів - сприймання, пам'яті, уяви, мислення, зумовлюють формування певних рис характеру особистості. Зростання нервово-психічного напруження в складних соціально-екологічних умовах, занепокоєння здоров'ям та долею дитини, сім'ї спричиняють невротизацію батьків. Це негативно відбивається на емоційних контактах дорослих з дитиною. Батьки, які перебувають у стані емоційного стресу, переживають тривогу, хвилювання, не можуть забезпечити дитині психологічний комфорт. Навпаки, вони є джерелом підвищеного неспокою, що створює передумови для виникнення емоційних розладів у дитини. Тому так важливо, щоб дорослі усвідомлювали важливість та необхідність у стабілізації емоційної сфери дитини.

Тема 19. Новий формат зустрічей з батьками як інструмент ефективної співпраці

Ключові питання теми: Навіть найліпший сучасний навчальний заклад не виконує тієї ролі, яку відіграє сім'я у вихованні дитини. Окремо від сім'ї існувати школа не може. Одним із ключових компонентів концепції Нової української школи є педагогіка партнерства, яка ґрунтується на взаємодії між учнем, учителем і батьками. В основі педагогіки партнерства - спілкування, взаємодія та співпраця між учителем, учнем і батьками.

Тема 20. Ціннісний підхід до мотивації навчальної діяльності в контексті НУШ: принципи та інструменти візуалізації.

Ключові питання теми: 1. Визначення цінностей. 2. Розуміння особистих мотиваторів. 3. Побудова зв'язку між цінностями та навчанням. 4. Розвиток особистих навичок та компетенцій.

Тема 21. Доброчесність - запорука якісної освіти.

Ключові питання теми: Академічна доброчесність посідає чільне місце серед принципів, покладених в основу Нової Української Школи. Згідно Концепції НУШ, передбачено системний підхід щодо впровадження академічної доброчесності в школі, не тільки формування ключових компетентностей, а й виховання в нового покоління відповідальності, чесності, толерантності щодо корупції, а також залучення батьків до цього процесу.

Тема 22. Принципи академічної доброчесності учнів НУШ. Виховання в нового покоління відповідальності, чесності та толерантності.

Ключові питання теми: Академічна доброчесність посідає чільне місце

серед принципів, покладених в основу Нової Української Школи. Згідно Концепції НУШ, передбачено системний підхід щодо впровадження академічної доброчесності в школі, не тільки формування ключових компетентностей, а й виховання в нового покоління відповідальності, чесності, толерантності щодо корупції, а також залучення батьків до цього процесу.

Тема 23. Магія математики: стратегії стимулювання учнів до навчання алгебри та геометрії в 7-му класі НУШ

Ключові питання теми: Введення: Огляд теми та визначення цілей виступу. Роль ігор та вправ в навчанні математики: Представлення захоплюючих ігор та вправ, які стимулюють інтерес до предмету. Інтерактивні методи викладання: Огляд інтерактивних підходів, які сприяють активному залученню учнів та розвитку їхнього творчого мислення. Практичне застосування математики: Розгляд важливості практичного застосування математики у повсякденному житті та його впливу на мотивацію учнів. Висновок: Підсумок виступу та заклик до впровадження нових методів в навчальний процес для підвищення зацікавленості учнів у вивченні математики.

Тема 24. STEM-технології на уроках та позакласній роботі НУШ

Ключові питання теми: розвинути вміння використовувати сучасні STEM-технології на уроках та позакласній роботі; сформувати здатність ефективно застосувати запропонований інформаційний матеріал у власній педагогічній практиці; ознайомити учасників вебінара з готовими STEM-ідеями, розробками проєктів.

Тема 25. Формувальне оцінювання НУШ. Базовий рівень освіти. Практичні кейси

Ключові питання теми: Розглянемо послідовність кроків вчителя під час формувального оцінювання, види оцінювання за часом та метою, методи ефективного оцінювання, організацію продуктивного зворотнього дизайну оцінювання та фідбеку, стратегії та інструменти формувального оцінювання. Протестуємо цифрові інструменти та інтерактивні вправи, що допоможуть ефективно організувати процес оцінювання знань учнів. Ознайомимося із онлайн курсом 'НУШ: базова середня освіта' від платформи Освіторія

Тема 26. Між 7 і 8 класом: освітній міст для вчителя та учня НУШ, цифровий світ інформатики та логіка математики

Ключові питання теми: Які ключові компетентності вдалося сформувати у 7 класі? З якими труднощами стикалися учні та вчителі в навчанні математики й інформатики? Які теми або навички потребують повторення/поглиблення на початку 8 класу? Як забезпечити наступність у змісті та методах навчання? Використання цифрових інструментів і формувального оцінювання для підтримки учнів під час переходу. Спільне вироблення методичних рекомендацій на наступний навчальний рік.

Тема 27. Фізична культура в НУШ: як платформа для розвитку soft skills у школі

Ключові питання теми: Розкрити принципи НУШ і педагогіки партнерства на уроках фізичної культури, їхню роль у розвитку soft skills; наведено приклади, освітні підсумки й перспективи.

Тема 28. Розвиваємо характер, а не тільки м'язи: soft skills у НУШ через фізичну культуру.

Ключові питання теми: Розкрити принципи НУШ і педагогіки партнерства на уроках фізичної культури, їхню роль у розвитку soft skills; наведено приклади, освітні підсумки й перспективи.

Тема 29. Специфічні підходи до навчання дітей з СДУГ: Стратегії для роботи з дітьми, які мають синдром дефіциту уваги і гіперактивності.

Ключові питання теми: Виступ охоплює основні характеристики СДУГ, методи роботи з дітьми, такі як структуровані навчальні середовища, використання візуальних підтримок, системи заохочення та короткі сесії навчання. Обговорюються важливість індивідуального підходу, співпраця з батьками та фахівцями, а також рекомендації щодо створення позитивної атмосфери в класі для сприяння успішному навчальному процесу.

Тема 30. Покращення концентрації учнів з СДУГ: візуальні та стимулюючі підтримки для вчителів

Ключові питання теми: Виступ охоплює основні характеристики СДУГ, методи роботи з дітьми, такі як структуровані навчальні середовища, використання візуальних підтримок, системи заохочення та короткі сесії навчання. Обговорюються важливість індивідуального підходу, співпраця з батьками та фахівцями, а також рекомендації щодо створення позитивної атмосфери в класі для сприяння успішному навчальному процесу.

Тема 31. Урок як гра: адаптація ігор під навчальні цілі

Ключові питання теми: 1. Чому урок може бути грою? Коротке занурення в педагогічну теорію. Навчальна гра vs. гейміфікація: у чому різниця. Чому діти запам'ятовують через гру: когнітивні та мотиваційні механізми. Які компетентності найкраще розвиваються через ігрові формати. 2. Типи ігор, які можна адаптувати під урок. Огляд із прикладами: настільні ігри (стратегічні, кооперативні, карткові), рольові та симуляційні ігри, квести, escape rooms, пошукові ігри, цифрові мініігри та швидкі інтерактиви, мікроігри для розминки або активізації класу. 3. Алгоритм адаптації гри під навчальну ціль. Покрокова схема: - Визначення навчальної мети (знання, уміння, навички, компетентності). - Вибір ігрової механіки, яка найкраще "працює" на цю мету. - Спрощення правил (або зміна їх структури). - Створення системи балів, ролей або завдань. - Вбудовування гри в логіку уроку (вступ - гра - рефлексія). - Оцінювання результатів не як "гри", а як навчальних досягнень. 4. Практика: розбір реальних кейсів адаптації ігор. Як перетворити "Мафію" на урок з історії/української/біології. Як використати "Діксіт" для розвитку мовлення та критичного мислення. Як зробити з "UNO" вправу для тренування граматики або математики. Як "Alias", "Ерудит", "Dobble", "Codenames" працюють у різних предметах. Міні-кейси: як створити навчальний escape room за 20 хвилин. 5. Інструменти для швидкого створення ігор. Конструктори карток і завдань (Wordwall, Deck.Toys, Flippity). Сервіси для симуляцій і рольових сценаріїв. Онлайн-генератори ігрових полів, карт, маршрутів, пазлів. Шаблони, які можна адаптувати за 5 хвилин під будь-який урок. 6. Як не переіграли? Баланс гри та навчання. Типові помилки вчителів при використанні гри. Як втримати фокус на меті, а не на процесі. Як керувати класом під час активних ігор. Коли гра не підходить: обмеження і протипокази.

Тема 32. Освіта сьогодні - фокус на завтра. Тенденцій сучасної освіти та їхній вплив на освітній процес.

Ключові питання теми: Освіта в умовах змін. Глобальні й локальні виклики сучасної освіти. Від знанневої до компетентнісної моделі навчання. Учень майбутнього: хто він? Ключові навички XXI століття. Поколінневі особливості та нові освітні потреби. Роль учителя сьогодні і завтра. Учитель як фасилітатор, наставник, дизайнер навчання. Баланс між вимогами системи та потребами учня. Сучасні підходи до навчання. Інтегроване й міжпредметне навчання. Формувальне оцінювання. Освітні технології та цифрова трансформація. Цифрові інструменти як засіб, а не самоціль. Критичне ставлення до інформації та ШІ в освіті. Освітнє середовище майбутнього. Безпечний, інклюзивний і мотивуючий простір.

Партнерство: учитель - учень - батьки - спільнота. Професійна стійкість педагога. Запобігання вигоранню. Культура рефлексії та безперервного розвитку

Тема 33. Ефективний класний менеджмент за допомогою Classroomscreen

Ключові питання теми: 1. Класний менеджмент у сучасному уроці. Візуальне управління класом як педагогічний підхід. Цифрові інструменти підтримки структури уроку 2. Огляд можливостей Classroomscreen. Інтерфейс і базові налаштування. Огляд інструментів: таймер, шумомір, інструкції, випадковий вибір, групування, символи, текстові блоки 3. Classroomscreen для організації уроку. Старт уроку та фокусування уваги. Візуальні інструкції та правила роботи. Керування переходами між видами діяльності 4. Управління поведінкою та залученням учнів. Візуальні сигнали та рутини. Саморегуляція учнів через екранні індикатори. Підтримка робочої тиші та темпу роботи 5. Практичні сценарії використання. Робота в групах і парах. Самостійна робота. Ігрові та активні формати. Використання в початковій, базовій і старшій школі. 6. Інтеграція з методикою уроку. Поєднання з активними методами навчання. Підтримка формувального оцінювання. Адаптація під різні предмети 7. Типові помилки та лайфхаки. Перевантаження екрана. Втрата педагогічної логіки. Швидкі шаблони екранів під різні типи уроків

Тема 34. Актуальні підходи до вивчення української літератури в 9 класі НУШ

Ключові питання теми: Актуальні підходи й методики надолуження освітніх утрат та їх подолання в контексті програми з української літератури для 9 класу

4. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові документи:

1. Закон України Про вищу освіту
2. Закон України Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій
3. Закон України Про дошкільну освіту
4. Закон України Про загальну середню освіту
5. Закон України Про інноваційну діяльність
6. Закон України Про наукову і науково-технічну діяльність
7. Закон України Про наукову і науково-технічну експертизу
8. Закон України Про освіту
9. Закон України Про позашкільну освіту
10. Закон України Про професійно-технічну освіту
11. Концепція розвитку післядипломної освіти в Україні
12. Національна доктрина розвитку освіти
13. Положення про державний вищий навчальний заклад
14. Положення про дистанційне навчання
15. Положення про інститути післядипломної педагогічної освіти
16. Положення про організацію навчального процесу
17. Постанова кабінету міністрів України від 28.03.2002 № 379 Про затвердження Державної програми "Вчитель"

Основна література:

1. Автономія як шлях до ефективного менеджменту школи : методичні рекомендації / Сеїтосманов А., Фасоля О., Мархлевські В. - К., 2019. - 47 с.

2. Андрищенко О.О. Сутність феномену «рефлексивні вміння педагога». Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітній школах. Запоріжжя, 2016. Вип. 51 (104). С. 67-73.
3. Барна І.В. Біологія. Методика розв'язування задач: Навчальний посібник. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 216 с.
4. Безпечна і дружня до дитини школа в контексті реформи «НУШ» / В.Пономаренко, Т.Воронцова, О.Сакович. URL: <http://surl.li/dwuik>
5. Бех І. Д. Рефлексія у духовному «Я» особистості. Рідна школа. 2011. С. 9-14.
6. Бзовська Л., Ковнацька Р. Навчаємося через гру. Добірка ігрових вправ для учнів І-ІІІ класів. Львів : ЛМГО «Центр освітньої політики», 2020. 304 с.
7. Бівол О. С. Проблемно-пошукові методи навчання на уроках у початкових класах як засіб активізації пізнавальної діяльності учнів. Таврійський вісник освіти. 2012. № 3 (39). С. 103-107.
8. Богомолець О. В. та ін. Екстрена медична допомога (догоспітальні протоколи) : посібник / за ред. Богомолець О.В., Рошчина Г.Г. Київ : Юстон, 2016. 211 с. : іл.
9. Богомольний Б.Р., Кононенко В.В. Медицина екстремальних ситуацій: навч. посіб. Одеса: Одеський держ. мед. ун-т, 2001. 412 с. URL: <https://bit.ly/3VurpwoI>
10. Вознюк Т.В. Сучасні ігрові види спорту: теорія та методика викладання: навчальний посібник. Вінниця:ФОП Корзун Д.Ю., 2017. 248 с. URL: <http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/2367/D12.pdf> Волкова Н. П. Професійно-педагогічна комунікація : навчальний посібник / Н. П. Волкова. - К. : ВЦ «Академія», 2006. - 256 с.
11. Волощенко О.В., Чорний О. В. Методика формування умінь з медіаграмотності на заняттях з інтегрованого курсу «Мистецтво» в НУШ. Навчально-методичний посібник. Київ: Академія української преси, Центр Вільної Преси, 2020. 54. с.
12. Головань М. С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Вища освіта України. № 3. 2008. С. 23-30.
13. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Матеріали Науково-практичної конференції «Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ». URL: <http://conf.zipro.net.ua/?p=79>
14. Гусак В.М. Нові ролі педагога у контексті реформ сучасної української школи. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ: матеріали наук.-практич. конф. URL: <http://conf.zipro.net.ua/?p=79>
15. Державний стандарт базової загальної освіти : постанова КМУ від 30.09.2020 № 898. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/898-2020-%D0%BF#Text>
16. Джежелей О., Ємець А., Коваленко О. Читаємо та граємо в театр. 1-4 класи. Харків : Вид-во «Ранок», 2020. 80 с.
17. Джежелей О., Коваленко О. Вчуся читати. Навч-розвив. пос. для дітей Частина 1. Харків: Ранок, 2001. 144 с.
18. Зеленська Л. Д. Модерація як форма реалізації супервізії в НУШ. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.). У 2 томах. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків : «Стиль-Издат», 2021. Т. 2. С. 95-98.
19. Зеленська Л.Д. Мовно-комунікативна компетентність учителя-коуча, ментора, тьютора, фасилітатора (на прикладі програми «Освітологія»). Молодь і ринок. № 9(195). 2021 С. 16-20.
20. Зеленська Л.Д. Модерація як форма реалізації супервізії в НУШ. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали V Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 31 березня – 2 квітня 2021 р.). У 2 томах. / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. Харків : «Стиль-

Издат», 2021. Т. 2. С. 95-98.

21. Калініна Л. М. Реформування освіти в Чеській республіці. Вересень. 2013. № 1-2 (62-63). С. 10-24.
22. Клепко С.В. Формування лідерської компетентності у школі. Полтава, 2012. С. 86-97.
23. Коваль А.П., Культура ділового мовлення: писемне та усне ділове спілкування. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ, 1997. с. 193-280.
24. Ковбасюк Ю. В. Державне управління : підручник : у 2 т. Київ ; Дніпропетровськ : НАДУ, 2012. Т. 1. 564 с.
25. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2013, № 34-35, ст. 458.
26. Кудін В.С. Партнерська взаємодія – основа освітнього процесу НУШ. Навчально-методичний посібник. Черкаси. 2022. 128 с.
27. Лук'янова Л. Б. та ін. Освіта дорослих: теоретичні і методологічні засади : монографія. Київ : Педагогічна думка, 2012. 272 с.
28. Любчак Н. М. Проектні технології: сутність та особливості використання у навчальному процесі. Вісник Чернігівського національного педагогічного університету. Серія: Педагогічні науки. Київ, 2014. Вип. 122. С. 144-150.
29. Нова українська школа : розвиток читацької компетентності в учнів початкової школи в системі інтегрованого навчання : навчально-методичний посібник / І. Старагіна, В.Терещенко, А.Панченко. Харків : Соняшник, 2020. 176 с.
30. Нова українська школа: теорія і практика формування оцінювання у 3-4 класах закладів загальної середньої освіти : навчально-методичний посібник / Д.В. Ротфорт, О.М. Гезей, за заг. ред. Л.Д.Покроєвої. Харків : Вид-во «Ранок», 2021. 144 с.
31. Педагогіка партнерства як основа розвитку суб'єктів освітньої діяльності в умовах НУШ. URL: <https://conf.zipro.net.ua/?p=340>
32. Поспелова Т. Розвиток лідерського потенціалу керівника закладу середньої освіти : навч. посіб. Київ : ДП «НВЦ «Пріоритети», 2016. 36 с.
33. Про деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників : Постанова КМУ від 21.08.2019 № 800 (зі змінами, внесеними згідно з Постановою КМУ від 27.12.2019 №1133). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#Text>
34. Про забезпечення санітарно-епідемічного благополуччя населення : Закон України від 24.02.1994 № 4004-XII. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 27, ст. 218. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4004-12#Text>
35. Про затвердження Положення про єдину державну систему цивільного захисту : Постанова КМУ від 09.01.2014 №11. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/11-2014-%D0%BF#Text>
36. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності: наказ МОН України від 10.12.2021 № 1340. Міністерство освіти і науки України. URL: <https://bit.ly/3XRhd0W>
37. Регулююча дія ціннісних орієнтацій у житті дитини: моногр. [Т.О. Піроженко, І.І. Карабаєва, О.Ю. Хартман, Л.І. Соловійова, О.І. Федорчук, Л.Д. Токарева]; за ред. Т.О. Піроженко. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2020. 222 с. URL : <https://lib.iitta.gov.ua/722164/>
38. Редько В. Г. Організація компетентісно орієнтованого навчання іноземних мов у початковій школі. URL: <http://surl.li/eaqrB>
39. Розвиваємо громадянські компетентності : другий клас / під заг. ред. Н.Бібік, Н.Софій. Київ, 2019. URL: http://www.ussf.kiev.ua/images/project-50/2class_5-Vartist_4.pdf
40. Северинова А.М. Забезпечення ефективного освітнього процесу під час викладання фізики і хімії. Педагогічний вісник. 2020. №3 (101). С.41-45.
41. Сейтосманов А., Фасоля О. Нова школа у нових громадах : посібник з ефективного управління освітою в об'єднаних територіальних

громадах. Київ, 2017. 128 с.

42. Сенчина Н. Г. Формування педагогічної рефлексії учителів гуманітарних спеціальностей у післядипломній освіті : автореф. дис. ... канд. пед. наук : 13.00.04. Одеса, 2019. 22 с.
43. Скиба Микола. Краще разом. Що таке педагогіка партнерства і навіщо вона в НУШ. URL: <https://bit.ly/30xzdEL>
44. Смагіна Т. М. Зміщення акцентів з hard skills на soft skills в підвищенні професійної компетентності педагогів у системі післядипломної освіти. Розвиток професійної компетентності педагогів у системі післядипломної педагогічної освіти регіону: збірник матеріалів конференції. Житомир, 2017. С. 21-29.
45. Супервізія: професійна підтримка і професійний розвиток педагогів : поради для супервізорів (наставників). USAID, 2018. 60 с.
46. Сучасні методики викладання біології в школі / Уклад. К.М. Задорожний. Харків: Вид. група «Основа», 2009. 175 с.
47. Типова програма підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності : наказ МОН України від 10.12.2021 №1340. URL: <https://bit.ly/3XRhd0W>
48. Управлінська діяльність керівника навчального закладу : [навч. посібн.]. Вінниця, 2018. 196 с.
49. Управлінське лідерство : виклики сьогодення : колективна монографія ; за заг. ред. В. В. Толкованова. Хмельницький : ПП Мельник А. А., 2013. 600 с.
50. Урок, що розвиває критичне мислення. 70 методів в одній книзі: навч.-метод. посіб. / О.І. Пометун. Київ, 2020. 104 с.
51. Хобзей Павло. Директор школи має вести колектив до змін. Освіта.ua. URL: <http://osvita.ua/school/reform/55280/>
52. Чернявська А. Емоційний інтелект – запорука успішного навчання. Молодь і ринок, 2012. № 12. С. 136-139.
53. Яременко Н.В. Дозвіллезнавство. Навчальний посібник. Фастів. «Поліфаст».2007.459с
54. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71
55. Díaz-Corrales, J. La pédagogie différenciée dans le cadre de l'enseignement/ apprentissage du Français Langue Étrangère (Fle). URL: <http://surl.li/dymtd>
56. Smit R. Formative Beurteilung im kompetenz- und standardorientierten Unterricht. URL: <http://surl.li/eakey>

Додаткова література:

1. Гайдученко С. О. Мотивація персоналу. Харків : ХНУМГ, 2013. 111 с.
2. Головань М.С. Компетенція і компетентність: досвід теорії, теорія досвіду. Вища освіта України. № 3. 2008. С. 23-30.
3. Гондарева Г.В. Концепція розвитку емоційного інтелекту старшокласників у навчально-виховному процесі. Таврійський вісник освіти. 2013. № 2. С. 260-264.
4. Даниленко Л.І. Видатні вітчизняні біологи як учені й особистості: метод. посібник / Л.І. Даниленко, І.Ю. Гогайзель, Л.І. Гнед та ін. Черкаси: КНЗ «ЧОІПОПП Черкаської обласної ради», 2019. 91 с.
5. Державний стандарт початкової освіти : постанова КМУ від 21.02.2018 № 87 (у редакції постанови КМУ від 24.07.2019 №688). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/688-2019-%D0%BF>
6. Енциклопедія педагогічних технологій та інновацій / Автор-укладач Н. П. Наволокова. Харків : Вид. група «Основа». Серія «Золота педагогічна скарбничка». 2009. 176 с.
7. Коваль А.П., Культура ділового мовлення: писемне та усне ділове спілкування. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ, 1997. с.193-280.
8. Кочан І.М. Лінгвістичний аналіз тексту/ навч. посіб. Київ: Знання,

2008. 423 с.

9. Лютко О. М. Запровадження мотиваційного менеджменту в закладі освіти / О. М. Лютко. - Рівне : РОІГПО, 2018. - 180 с.
10. Організація і методика соціально-педагогічного тренінгу : методичні рекомендації. Уклад. О. М. Шевчук. Умань, 2010. 37 с.
11. Рябова З. В. Наукові основи маркетингового управління в освіті: монографія. Київ : Пед. думка, 2013. 268 с.
12. Савченко О.Я. Система міжпредметних завдань на уроках літературного читання : методичний посібник. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2020. 104 с.
13. Скрипник М. І. Технології професійного розвитку педагогів: методичний poradnik. Київ, 2016. 231 с.
14. Типова освітня програма для учнів 1-4 класів закладів загальної середньої освіти, розробленої під керівництвом Р.Б.Шияна : наказ МОН України від 12.08.2022 № 743) URL: <https://cutt.ly/p018HA1>
15. Шість цеглинок методичний посібник / упор. О. Рома - The LEGO Foundation, 2018. 35с. URL: <https://cutt.ly/b0zhk4l>
16. Ягенська Г.В. Формування дослідницьких умінь учнів 7-9 класів на уроках та в позакласній роботі з біології / Г.В. Ягенська. Луцьк. 105 с.
17. Яценко Т.О. Формування читацької компетентності учнів як головна проблема шкільного літературного навчання. Наукові записки, 2009. № 1. С. 69-71.